21697 ـ پی در پی گرفتن قضای رمضان واجب نیست

سوال

به سبب بیماری پنج روز از رمضان را روزه نگرفتم؛ آیا این پنج روز را باید پشت سر هم به جای آورم یا می‌توانم هر هفته یک روزِ آن را انجام دهم؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

ائمه بر این متفق هستند که واجب در قضای رمضان آن است که به تعداد روزهایی که روزه نبوده روزه بگیرد، زیرا الله تعالی می‌فرماید:

وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ [بقره: ۱۸۵]

(پس هر که بیمار یا در سفر است [باید به شمار آن] تعدادی از روزهای دیگر [را روزه بدارد]).

در مورد این روزها پی در پی بودن شرط نیست، بنابراین شما می‌توانید این روزه‌ها را پشت سر هم یا پراکنده روزه بگیرید، تفاوتی ندارد در هر هفته یا هر ماه یک روزش را بر حسب امکانت روزه بگیری. دلیلِ آن آیه‌ی پیشین است چرا که تتابع را در مورد روزه‌ی رمضان شرط نکرده و تنها این را واجب دانسته که این روزها به تعداد ایامی باشد که روزه نگرفته است.

مراجعه نمایید به المجموع (۶/ ۱۶۷) و المغنی (۴/ ۴۰۸).

از کمیسیون دائم پرسیده شد: آیا جایز است که شخص قضای رمضان را در روزهایی پراکنده به جای آورد؟

علمای کمیسیون چنین پاسخ دادند: «بله برایش جایز است که روزه‌هایی که بر عهده دارد را در روزهای پراکنده به جای آورد زیرا الله متعال می‌فرماید: وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ و اینجا الله سبحانه پی در پی بودن را در قضا شرط ندانسته است». فتاوى اللجنة الدائمة (۱۰/ ۳۴۶).

در فتاوای شیخ ابن باز (۱۵/ ۳۵۲) آمده است: اگر دو روز یا سه روز یا بیشتر را روزه نگرفت قضا بر او لازم است اما پی در پی بودن آن لازم نیست. اگر پی در پی بگیرد بهتر است و اگر در پی هم نگیرد اشکالی بر وی نیست.

والله اعلم